

[Ministeren for Grønland.]

bygge- og anlægssektoren i Grønland improviseres langt hen ad vejen, det vil sige under arbejdets udførelse, og uden at der har foreligget fuldt udarbejdede planer. Og jeg vil tilføje, at ingen mere end Grønlands tekniske organisation har beklaget, at denne kritik i visse tilfælde har været rigtig, og man må også være enig i, at vi ikke har råd til at fortsætte denne linje, der både kan være fordyrende og navnlig forsinkende for arbejdets udførelse.

Jeg har resolveret, at intet arbejde må påbegyndes, før der foreligger et fuldt arbejdsgrundlag, og jeg beklager meget, at det også må gælde i det foreliggende forhold.

Knud Hertling: Jeg takker den højtærede minister for svaret, et svar, som jeg tror kan tjene til at forhindre mytedannelser i denne sag. Man må vel være enig med den højtærede minister i, at arbejder ikke må påbegyndes, før der foreligger færdigt udarbejdede projekter. Denne oplysning får mig til at stille den højtærede minister det tillægsspørgsmål, om ministeren vil medvirke til hurtig løsning af sagen, når det færdige projekt foreligger fra sømandsmissionen.

Jeg kan næppe tro, at ministeren skulle være uinteresseret i at hjælpe de mange grønlandske og andre søfolk, for hvis skyld hjemmet ønskes opført hurtigst muligt.

Ministeren for Grønland (Carl P. Jensen.): Ja, jeg kunne også takke det ærede medlem, fordi han har givet anledning til denne redegørelse.

Jeg vil gerne for mit vedkommende sige, og det gælder ministeriet, det gælder Grønlands tekniske organisation såvel som det gælder landsrådet, at vi har den allerstørste interesse i, at dette problem løses, og derfor har vi i ministeriet givet projektet en første-prioritet for 1967. Det havde vi også for indeværende år, men af de grunde, jeg omtalte, måtte det udskydes. Men jeg behøver vel ikke at tage det forbehold — det var også det ærede medlems forudsætning, at der til den tid foreligger et fuldt udarbejdet arbejdsgrundlag, hvad jeg i øvrigt ikke har grund til at tvivle om.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til ministeren for kulturelle anliggender af Thisted Knudsen og Ninn-Hansen.

(Forespørgslen (nr. II) findes i tidenden sp. 556).

Formanden: Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om årpeng for tronfølgeren, prinsesse Margrethe.

(Lovforslaget (nr. 9) findes i tillæg A. sp. 31, fremsættelsen i tidenden sp. 35).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Skræppenborg-Nielsen: Vedrørende det foreliggende forslag til lov om årpeng for tronfølgeren, prinsesse Margrethe, kan jeg for så vidt angår mit partis stilling til lovforslaget alt i alt henvise til den tale, jeg holdt her i folketinget den 11. oktober 1961. På mit partis vegne bad jeg dengang om udvalgsbehandling af et lignende lovforslag, bl. a. for at få klarhed over, om besparelser i det kongelige hus var påkrævet eller rimelige, men denne udvalgsbehandling blev os nægtet af folketingets flertal. Der er for mig ingen tvivl om, at stillingen her i folketinget til en udvalgsbehandling i de år, der er gået siden 1961, desværre ikke har ændret sig, hvorfor jeg blot skal meddele, at vi ved lovforslagets tredje behandling vil afholde os fra at stemme, ikke mindst fordi vi efter alt at dømme ikke kan få de oplysninger, vi synes er nødvendige for en saglig vurdering af det foreliggende lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om midlertidige driftslån til boligbyggeriet.

(Lovforslaget (nr. 36) findes i tillæg A. sp. 501, fremsættelsen i tidenden sp. 59).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Axel Ivan Pedersen: Det lovforslag, vi nu skal behandle, om driftslån til nedbringelse af boligudgiften i det byggeri, der er særlig hårdt ramt af de for tiden gældende lave obligationskurser, må betragtes som en nødforanstaltning i en akut situation; det vil sige, der er tale om en foranstaltning af begrænset varighed, idet vi nærer tillid til, at regeringens bestræbelser for at komme ned på en lavere rente og en billigørelse af byggeriet gennem rationalisering og langtidspanlægning vil lykkes.

Vi mener fra socialdemokratiets side, at det er rimeligt at komme de mennesker til hjælp, som under bestemte forudsætninger har påtaget sig en forpligtelse, de ikke er i stand til at opfylde, fordi forudsætningerne ikke holdt. Om årsagen eller årsagerne hertil kan der anstilles mange betragtninger; det er allerede gjort, og flere vil sikkert komme. I den forbindelse vil jeg med den højtærede formands tilladelse citere, hvad Sjællands Tidende forleden skrev i en leder:

„Det er forstemmende, at folketingsåret skal indledes med lapperier, som kan få uheldige følger, når det først fornødne dog er at få fjernet årsagerne til den høje rente“.

Dette citat giver mig anledning til nogle betragtninger, som er relevante, når man søger efter årsagen til den høje rente og vil anlægge en saglig vurdering uden hensyn til de politiske partiers tidligere stilling. De lave obligationskurser er bl. a. et resultat af den udvikling, der blev sat i gang i begyndelsen af 1950erne med agitationen mod de billige statslån til socialt boligbyggeri, og som resulterede i lovændringerne i 1954, hvor den faste rente blev erstattet med markedsrenten kompenseret med m²-tilskud, en ordning, der dog ikke varede længere end til 1958, da nye ændringer afskaffede statslånene og erstattede dem med statsgaranterede lån i nye tredjeprioritetskreditinstitutter — med det resultat, som

jeg har omtalt i tidligere boligdebatter, at vel blev der gennem de nye kreditinstitutter flere penge til rådighed til byggeri gennem en forøgelse af obligationsmassen, der kun kunne trykke kurserne, men pengene blev ikke billigere. Enhver, der vil anlægge en objektiv vurdering af den siden 1958 skete udvikling, må give mig ret i, at man skulle være blevet stående ved det system, som indførtes i 1954, nemlig at statslånene oprettholdtes, men blev forrentet med markedsrenten, dog med kompensation i socialt byggeri, således som det senere skete i 1961, da reglerne blev ændret til kun at gælde boligtagere med under en vis indkomst.

Det foreliggende forslag om statslån til driften viser realistisk bedømt, at vi nu får statslån efter tre foranstående prioriteter imod tidligere statslån anbragt i tredje prioritet, men det får være og er vel mindre væsentligt på grund af lovens midlertidige karakter og begrænsede omfang. Det, der er mere væsentligt, er den hjælp, der ved denne lovs gennemførelse ydes dem, der er kommet i klemme, således at de får dækning for virkningerne af de sidste års nedgang i obligationskurserne.

I regeringens bestræbelser for at billigøre byggeriet indgår overvejelser om gennem et kasseoverskud at lade opkøbe obligationer til støtte for kurserne. Nationalbanken har allerede gennem den forløbne del af indeværende år foretaget betydelige opkøb, og ingen kan med sikkerhed sige, på hvilket stadi kurserne ville have befundet sig i dag, hvis disse opkøb ikke var foretaget.

På baggrund af åbningsdebatten i sidste uge og de bemærkninger, der ved den lejlighed blev fremsat om boligspørgsmålet, må det være tilladt, ikke mindst på baggrund af en tilsyneladende positiv indstilling og vilje til en løsning af problemerne, at gøre opmærksom på, at hvis boligproblemerne skal løses, må vi gennemføre de nødvendige foranstaltninger og give tilsagn om de nødvendige midler. F. eks. er langtidspanlægningens værdi afhængig af, i hvilket omfang finansieringen kan sikres og til hvilken pris. Det vil med andre ord sige, at de nødvendige prioriteringer må sikres samtidig med planlægningen, så man ved, hvor man er henne. Måske kunne dette også medvirke til den billigørelse af det industrialiserede